

Kruščiovas sunaikinimu grasina Kinijai

Kad Pekino ir Maskvos ginčas buvo tik ideologine skraiste pridengtas jau senai, nuo pat ginčo pradžios, aišku. Ideologija buvo tik skraistė kuri slėpė teritorinius reikalavimus. Tik pradžioje vengė aiškiai pasisakyti ko nori Pekinas iš Maskvos. Laikui bėgant ginčams aštrėjant kiniečiai aiškiai ir atvirai pasisakė kad jiems būtų gražinti Kinijos teritorijos plotai, kuriuos rusų carai atplėšė 1858 ir 1881 metais. Kiniečiai reikalauja gražinti milijoną penkis šimtus keturiasdešimt tūkstančių kvadratinų kilometrų teritorijos. Tai milžiniškai didelis žemės plotas, iš kurio būtų galima sudaryti tris São Paulo estadas.

Kinija reiškia pretenzijų ir prie Birmanijos, Indokinijos, Nepalo ir Butano. Šias teritorijas savo žemėlapiuose kiniečiai yra atžymėję kaip integralines Kinijos teritorijos dalis.

Kremliai kiniečių reikalauja

vimai labai nepatinka. Kruščiovas Kinijos komunistų vadą yra priyginęs Hitleriui, jų ekspansionistinę politiką nacistine politika, kuri esanti nesuderinama su komunistine ideologija.

Kruščiovas į kiniečių teritorinius reikalavimus atsakė grasindamas atominė bomba. Jis sako, kad turįs išrādęs tokią kobalto bombą, kurią išspogdinus būtų galima visą pasaulį esančią gyvybę sunaikinti.

Vašingtonas netiki, kad sovietai turėtų tokį ginklą. Tai sako yra daugiau propagandiniais sumetimais kiniečių gašdinimas.

Kaip ten bebūtų, anksčiau ar vėliau Maskvos-Pekino santykiai dar daugiau įsitęps. Tiesa, Kinija dar neturi atominės bombos bet stengiasi ją pasigaminti. Maskvos-Pekino skilimas yra didelis smūgis tarptautiniam komunizmo frontui.

Partija kartoja reikalavimus meno srityje

Lietuvoje menininkams vis dar primenami partijos reikalavimai. «Tiesa» vedamajame (Nr. 193, rugp. 1c) juos pakartojo: esą tenka griežtai kovoti prieš abstrakcionizmą ir formalistines tendencijas mene, prieš natūralistinį amatininkiškumą ir estetizavimą. Nusiskusta, kad šiandieninio gyvenimo ir jo herojų pavaizdavime Lietuvos dailininkai dar ne visada surandą pačias įspūdingiausias menines priemones. Jie neretai amžinin-

kus vaizduoja arba natūralistiškai, arba labai nudailintai, arba sugrubintai. Nepakanka mai meniškai sprendžiamos tematinės kompozicijos. Dailininkai kaltinami, kad jie sau nestatą aukštesnių meninių reikalavimų. Partija dabar jiems sako: Jūs turite būti stiprūs idėjiniais įsitikinimais, nes priešingai kiekvienas jūsų iškrypimas jus nuštums į tarnavimą buržuazinei ideologijai.

Ar Rumunija ir kiti satelitai artėja prie nepriklausomybės?

Ryšium su kai kurių Sovietų satelitų pvz. Rumunijos, pastarojo metu žygiams ar rumunų min. pirmininko Mauro apsilankymu Paryžiuje kai kas Vakaruose bando daryti išvadą, kad satelitiniai kraštai virsta daugiau nepriklausomais ir siekia kratyti Maskvos varžtų.

Nagrinėdamas satelitų politiką Chruščiovo lankymosi

metu Švedijoje išleistame Birželio Komiteto biuletenyje, PET gen. sekretorius Brutus Coste, pats būdamas rumunas iškėlė tuo klausimu kai kurių abejonių.

Pagal Coste visi sovietiniai satelitai seką Maskvos pavyzdžiu; tai matyti kad ir iš partijos ar valdžios struktūros, kariuomenės ar saugumo organų sudėties, ūkinės organi-

Kongresui artėjant

Visų laukiamas Pietų Amerikos Lietuvių Trečiasis Kongresas, kuris ruošiamas São Paulo mieste yra nebe už kalnų. Beliko vos penki pilni mėnesiai. Reikia pasidžiaugti, kad paruošiamieji darbai vyks ta sekmingai ir vieningai, ypač sėkmingai vyksta finansinės komisijos darbai. Tai yra labai svarbi komisija, nes be pinigų ir gražiausi planai lieka popierėje. Pinigų reiks svečių priėmimui, leidinio išleidimui ir kitiems reikalams.

Kitos komisijos irgi nesnaudžia. Choras jau turi paruošęs planus ir šiomis dienomis jau pradeda darbą. Choro vadovybė norėdama sustiprinti chorą kreipėsi į buvusius choristus ir choristes kviesdama vėl įsijungti į choro eiles. Dalis buvusių choristų atsiliepė į kvietimą ir grįžo chorą.

Svečių priėmimo, vaišių ir kitos komisijos irgi jau planuoja ir ruošiasi darbai.

Kongresas duoda labai gražios progos pažvelgti ir į mūsų organizacinę kultūrinę veiklą. Privalome pamatyti mūsų veiklos trūkumus ir jiems pataisyti pramatyti praktiskus veiklos planus.

Pirmoje vietoj reiktų daugiau dėmesio kreipti į jaunosios kartos lietuvišką auklėjimą. Visi pripažįstame, kad čia reikalai nėra tvarkoj.

Pavyzdžiui per mažas yra

zaciijos, suteikimo pinėnybės sunkiajai pramonei (pragyvenimo lygio sąskaiton), švietimo bei auklėjimo krypties ir kt. Netenka abejoti pažvelgus ir į paskirų satelitų pareiškimus užsienio politikos klausimais: jie nuolat seka Sovietų Sąjungos balsą. Vis dėlto Coste pripažįsta, kad Rumunija išsiskiria iš kitų satelitų, ypač kai ji siekia pakelti savo prestižą tarpautinėje srityje. Coste nuomone čia netenka kalbėti apie siekimus tikrajai nepriklausomybei atgauti. Rumunai nori paruošti dirvą Vakarų ir ypač JAV kreditams gauti.

Kad Rumunija ir toliau liks Maskvos globoje liudija faktai: 1. Rumunų komunistų partija yra pati silpniausia Europoje. 2. Pagal į Vakarų pasitraukusius rumunų specialistus Rumunijos pramoninė plė-

susidomėjimas lituanistikos pamokomis, per daug didelė visuomenės dalis dar yra neorganizuota, neturime dar jaunimui stovyklos, miesto centre lietuviško centro. Tai reikalai nuo kurių išsprendimo priklausys šiame krašte lietuvių vybės likimas.

Yra ir daugiau reikalų ir problemų. Be abejo, dauguma šių problemų bus iškelti ir nagrinėjami kongrese. Bet neužtenka juos iškelti. Jie jau daug kartų tai vienoj tai kitoj vietoj buvo kelti. Reikia praktiškos veiklos planų atitinkančių šių dienų sąlygoms.

Visų šių reikalų pirmoji išsprendimo sąlyga yra auoširdus lietuviško veikimo problemomis susidomėjimas ir bendromis jėgomis jų sprendimas. Dar nėra vėlu. Daug mums gyvybinių reikalų galime mums norima kryptimi nukreipti. Visos aktualios laivo pasaulio lietuviams problemos yra suvestos į du pagrindinius punktus: lietuvių išlaikymas svetimose pda gėje ir Lietuvos laisvinimas. Tai pagrindinės idėjos apie kurias sukasi lietuviški suvažiavimai ir kongresai.

Esame tikri, kad būsimasis Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas São Pauloje paliks gilius ir ilgą laikui pėdsakus.

tra yra atsidūrusi akligatvy Sovietai neišgali pristatyti įrongimų, o patiems rumunams trūksta specialų. Tad rumunai verčiami kreditan pirkti net pilnas Vakarų imones. 3. Sovietai ir toliau prekybos srityje išnaudoja satelitinius kraštus. Del nepalankių eksporto-importo kainų tik Rumunija yra turėjusi beveik vieną milijardą dol. nuostolių. Jei Rumunija siektų tikrosios nepriklausomybės ji bandytų nusikratyti sovietinio išnaudojimo prekyboje išvada: įvykius už geležinės uždangos tenka vertinti labai atsargiai. Tai greičiau bandymai išlyginti kai kuriuos sistemos trūkumus.

ČEKAI IESKO PAKAITALO STALINO PAMINKLUI

Jau 22 mėnesiai kai Praha je nuverstas Stalino garbei

pastatytas paminklas. Pastaruoju metu paskelbtas konkursas architektams — siūlo ma, kad vietoje paminklo būtų pastatyta paveikslų galerija ir koncertų salė.

Paminklas Stalinui buvo atidengtas 1955 m., dvejiems metams praslėnkus nuo diktatoriaus mirties. Nustalinimo laikmečiu buvo ilgai delsiama ir tik 1961 m. lapkričio mėn čekų komunistų partija buvo nutarusi pašalinti paminklą. Sudaryta speciali komisija ir 1962 m. spalio mėn paminklas buvo nugriautas.

PO LIETUVĄ VEŽIOJAMA KARINIŲ DAILININKŲ PARODA

Vasarą Lietuvoje vyko M. Grekovo vardo karinių dailininkų studijos darbų kilnojamoji paroda. Tai tik rusų dailininkų darbai ir jų tikslas — dailės darbais pavaizduoti sovietinių karių žygius ir jų didvyriškumą. Keli kauniečių matytų kūrinių pavadinimai: «Kariui — išvadotojui», «Raudonosios Armijos gimimas», «Aleksandras Matrosov», «Kosmosas» ir pan.

CHRUŠČIOVAS TIKISI GERESNIO DERLIAUS NEI PERNAI

Chruščiovas savo paskutinėje kelionėje po Pietų Rusiją, Ukrainą ir Kazachstaną buvo labai geros nuotaikos. Priežastis: javų derlius čia dangeresnis nei katastrofiškai, 1963 metais. Vienoje kalboje bolševikinis caras jau spėjo pasigirti, kad šiemet Sov Sąjungai nereikšią grūdų pirkties užsienyje. Neuzmiršo ta proga pasišaipyti ir iš «kapitalistinių ekonomistų», kritikuojančių jo žemės ūkio politiką.

Atrodo, kad tikrai derlius Sovietų Sąjungoj šiais metais bus geres, tačiau greičiausiai jis neprilygs rekordiniam 1956 ir 1958 metų derliui. Vargu bus pasiekti ir šių metų plane numatyti skaičiai: 157-170 tonų grūdų. Vakarų ekspertai sako, kad šiemetinis Sovietų Sąjungos javų derlius tebus 115-125 milijonų tonų. Jis priklausys ir nuo to ar Kazachstano ir Sibiro plėšiniuose bus suspėta laiku dar prieš žiemos pradžią javus iškulti ir transportuoti.

Lietuvi, paremsi Pietu Amerikos Lietuvių Kongreso rengimą, jeigu isigysi pakvietimą i Kongreso Finansu komisijos rengiama 10 d. spalio vakara.

Kokie Lietuvos miestu butu trukumai

Naujos statybos butai gyventojų vadinami narvais — Kas vyksta, kai viename bute gyvena lietuviai ir rusai — Nori gauti butą — lauk metus Atėjūnai rusai butus gauna be eilės

(Elta) Viena įdomesnių temų, tai Lietuvos miestų butas, jų išvaizda, sąlygos gauti butą ir kt. Kalbėdamasis su seniais iš Lietuvos atvykusiais, ELTOS atstovas pirmiausiai teiravosi apie Vilniaus, Kauno statybas, apie jų pobūdį bei būdingesnes savybes.

— Kadangi Lietuvoje jaučiamas nepaprastas butų trūkumas, tai netenka stebėtis jei Vilniuje ir Kaune statoma ne mažai naujų gyvenamųjų namų. Dažniausiai jie statomi iš visais kvartalais ir juos vadina «mikrorajonais». Tokiuose kvartaluose yra paruoštos, kirpykla, kartais ir mokykla. Tie rajonai Kaune daugiau siai iškilo Petrašiūnuose, Paemūnėje, Vilijampolėje, o Vilniuje — Antakalnyje, Žvėryne ir miesto dalyje įvažiuojant iš Kauno pusės.

Naujieji namai turi eilę trūkumų. Stalininiu laikmečiu jie buvo puošiami nereikalinga skulptūra — bokšteliais ir kitais niekam nereikalingais tačiais brangiais atsekančiais ornamentais. Vėliau susigriebta — dabar namai jau statomi panašesni į vakarietiškus. Vis dėlto butų aukštis juose toks žemas, kad lietuviai ne be pagrindo juos vadina «dėžutėmis». Ypač sunku žiemą, nes namus apkurenant centru šildymu bet esant mažai kubatūrai, butuose būna nepapratai tvanku. Todėl tu namų butuose pasijunti esąs kaip narve, į gyventojų patogumus neatsižvelgdami sovietai namus su žemais butais stato taupumo sumetimais.

Trumpai tariant, tos naujos statybos butai laikomi nepatogiais. Čia vienas pavyzdys: Lietuvoje paplitęs paprotys keistis butais. Jei šeima gausesnė ir ji turi mažą butą, tai skelbiasi laikraštyje, kad sa-

vo butą nori keisti į didesnę. Visuomet tsengiamasi butą gauti senos, o ne naujos statybos namuose. Namus skubiai statant juose trūksta rankenų, arba jos neveikia, nei manoma atidaryti langų, dėjų blogo kanalizacijos bei vandentekio pravedimo nuo lubų krenta tinkas, parketas iškryps ta ir supleišėja ir pan.

— Kiek asmenų viename bute paprastai gyvena? Kokie butų nuomos? Kaip su butų apšildymu, ar gamtinės dujos (gagas) prieinamos kaip šildymo priemonė?

— Didesnės šeimos gauna atskirus butus. Toks butas turi du ar tris kambarius. Didesuose butuose apgyvendinamos kelios šeimos. Šeimininkės turi naudotis bendra virtuve, gyventojai bendrai naudoja vonią ir dėl to, gaunasi daug nepatogumų. Tai ypač pastebima kai butuose apgyvendinamos įvairių tautybių šeimos. Nesutarimus tarp tų nuomininkų tenka spręsti net teismo keliu. Tai dažni atvejai. Būdinga, kad, kiek teko pastebėti, žydai ne gyvena drauge su kitų tautybių gyventojais. Žydai dažniausiai gyvena su kita žydų šeima. Kaip jie to pasiekia — nežinau.

Viengungiui gauti atskirą butą Lietuvos miestuose beveik neįmanoma. Jam niekad nesuteikiamas dviejų kambarių butas, o vieno kambario su virtuve butų yra labai mažai. Todėl viengungiai paprastai turi glaustis prie šeimų.

Čia tenka paaiškinti: dauguma Lietuvos gyvenamųjų namų miestuose — valdiški, t. y. jie pastatyti valdžios ar nusavinti buvę privatūs būtai. O privatūs butai — labai ne-

Jau žvaigždė vilties žibėt nustojo,
Viskas ant svieto man juoda!
Ar kas grožybes po kojų kloja.
Ar kurčią tulžį gert duoda

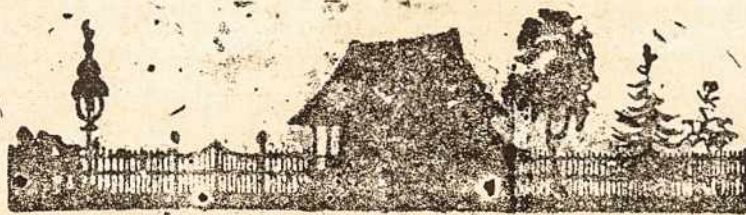
Man vis tiek pat! Man vis tiek pat!

Ar aštrių dagių, ar žalių rūtų
Jūs man vainiką nupinsit
Man užmokesnis vienodas būtų —
Ar mane peiksit ar girsit.

Man vis tiek pat! Man vistiek pat!

Ar aš gyvensiu ant aukšto kalno
Pukiaus am rūmė — šilkuose,
Ar aš ieškosiu iš procius pelno
Menkoj grytelėj — varguose —

Man vis tiek pat! Man vis tiek pat!

didelės kvadratūros namukai. Visi aukščiau minėti atvejai liečia valdiškus butus. Žinoma ne visi juos gauna ir daug kam butus tenka nuomuoti privačiuose namuose arba būti subnuomininkais pas valdiškų butų šeimininkus.

Valdiškų butų nuoma nedidelė — vidutiniškai siekia 5-10 rb., tai priklauso nuo būto kvadratūros. Jei šeima Vilniuje ar Kaune turi didesnę butą, tai ji vieną kambarį išnuomuoja ir mėnesiui gauna ligi 20 rb. nuomą. Tuo būdu buto šeimininkas apmoka savo nuomą ir dar uždirba. Žinotina kad iš subnuomininko reikalaujama, kad jis ne skelbtų nuomos dydžio. Panaši kaina nuomaujant ir privačiuose namuose.

Elektra Lietuvoje nebrangi ir už ją mokama pagal skaitliuką. Senos statybos namai daugiausiai apšildomi malkomis ir anglimis — tuo pasirūpina patys gyventojai. Valdiškuose namuose kūrą pristato namų valdyba, apmoka gyventojai ir namai apšildo-

mi centraliniu šildymu. Šildymas alyva Lietuvoje nežinomas. Gamtinės dujos naudoja mos tik virimo reikalams, bet ne butų šildymui. Dujos įvestos tik naujuose namuose. Kitų namų gyventojai, norėdami virinti dujomis, nusiperka dujinę plytelę ir vadinamą dujų «balioną», kurį kas mėnuo tenka keisti. Norint savo bute turėti gamtines dujas, tenka užsirašyti į didelę eilę. Reikia laukti ir tiems, kuriems išsenka dujų «balionas». Kol dujų tiekimo valdyba pristatys pilną «balioną», kartais praeina net savaitė, tad šeimininkės atsiduria keblioje padėtyje. Dujas patiems iširengti draudžiama.

— Kaip su butų įrengimais? Kokia tvarka gaunami butai, kuriuo būdu patiriama apie tuščius butus? — Iš Lietuvos grįžusius toliau klausinėjo ELTOS atstovas.

— Radiją turi kiekviena šeima, televizijos aparatą pastebėsi jau rečiau, o šaldytuvą ar skalbiamą mašiną dar rečiau. Kad šie namų apyvo-

kos daiktai brangūs ir ne kiekviena šeima juos turi, liudija miestuose veikią nuomojimo punktai — juose išnuomojamos skalbimo mašinos, dulkių surbliai bei kiti namų apyvokos reikmenys.

Valdiški butai dabar gaunami tik per darbovietes. Tiesa vykdomieji komitetai turi taip pat butų fondą, kuris pa naudojamas ypatingesniais atvejais (pvz. pensininkams). Butų gavimo tvarka tokia: padavus pareiškimą darbovietės profesinės sąjungos komitetui, prašančio gyvenamą vietą aplanko komisija. Ji nustato ar butas reikalingas. Paprastai, jei žmogui «nelija ant galvos», jei jis turi kokią pastogę, tai jo prašymas nepatenkinamas. Teigiamu atveju, prašantysis įtraukiamas į sąrašą, kur jau keli šimtai laukiančiųjų. Juk darbovietėms per metus išskiriama ke lios dešimtys ar dar mažiau butų, todėl galite įsivaizduoti, kaip pasijunta žmogus atsidūręs pvz. 300 ju eilėje. Nenorėdami laukti butų metų metais, gyventojai prie biasi kyšių, naudoja pažintis ir pan.

Apie siūlomus butus laikraščiuose niekad nerasi skelbimų. Tačiau spaudoje (Vilniaus «Vakarinėse Naujienose», kurios nepasiekia Vakarų) pastebėsi daug skelbimų ieškančiųjų butų. Šie butai ar kambariai tegali išsinuomoti tik privačiuose namuose ar būti subnuomininku valdiškuose. Jau minėta, kad tuo atveju kainos būna aukštos. Esama išimties: vykdo komitetas, patyręs, kad į valdišką butą priimamas subnuomininkas ir nustatęs, kad buto šeimininkas turi per daug kvadratūros, subnuomininkui suteikia vad. orderį kambariui — ki taip sakant, jis jau mokės mažesnę nuomą, bet... valstybei.

Retai, bet pasitaiko iškraustymų iš butų. Butų nuomos taisyklės numato galimus iš-

(pabaiga 3 pusl.)

A. Mykolaitis Putinas

SUKILÉLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861 1864

XI

(taša)

Visi atsistojo ir išgėrė. Išgėrė atsistojęs ir ponas Pšemickis, širdy keikdamas vachmistro uolumą ir jau žvalgydamasis, kaip čia jam pasprukus nuo tų svirduliuojančių valdžios ramsčių. Bet Feodorovo dėmesys dabar nukrypo, kaip tyčia, į prievaizdą. Apkabino jį per juosmenį ir, škiedamasis artyn, kad net barzda lietė veidą, lemeno:

— Ponas valdytojau! Tegū mane velnias rėuna, jeigu aš nesu jūsų draugas! Neklauso baudžiauninkai? Šaukitės mūsų. Kreipkitės į tiesioginį mano viršiniuką, žandarų korpuso štabo oficerių pulkininką Skvorcovą. Tas tai mokės

juos sutvarkyti ir klusnumą gražinti. Atsives jis šimtinę kareiviukų, dar dragūnų keliasdešimt, jūs rykštelių paruoškite, ir pamatysite, kaip viskas eis sklandžiai, lyg sviestu patepta. Aš mačiau pulkininką Skvorcovą prie darbo — nepamainomas žmogus, nepamainomas! Buvo tai viename dvarelyje, Gelgudė jis, rodos, vadinasi, ne per toli nuo Kaisarovos Labgirių. Ne per didelis dvarelis — kiek du šimtai dūšių. Ir ne kiekio dvarininko, o valdinis, nuomos teisėmis, pusiau su prievolėmis natūra. Geros sąlygos, Ne, užsimanė, velnio vaikai, maištauti. Atsisakė mokėti nuomą ir prievolės duoti. Žemė sako, priklauso mums — ir jokių nuomų nei

prievolių. Nuvyko ten pulkininkas Skvorcovas ir fligeladjutantas Manzejus, ir aš turėjau malonumo ten pribūti. Kaip paprastai, pestininkų rota ir dragūnų eskadronas. Su šaukėm muzikus, ir pulkininkas Skvorcovas ima juos įtikinėti. Taip ir taip, sako, jo impera iškoji didenybė visos Rusijos ciesorius Aleksandras Antrasis, kaip tėvas jums rūpindamasis, panaikino baudžiąvą, išleido nuostatus žemės priklausomybės teisėms sutvarkyti ir pareigoms nustatyti, pagal kuriuos taip ir taip, — ir ima jį aiškinti ciesoriaus malones, jiems, mu žikams. Kalba ir akių neuleidžia: kas burbtels žodį priešingai — žino, kas šyp-tels — žino, kas alkūne kaimynui stuktels — žino. Pa baigė ir klausia: tai kaip, sako, gaspadoriai, ar teisingai aš kalbu? Tyli, velnio vaikai. O jei teisingai, sako, tai ar eisite prievolės, ar sudarysite sutartis dėl žemės išpirki

mo, ar stengsite valsčių, ar rinksite vaitą ir seniūnus? Nusisuko visi, svolačiai, ir rėkia, kad ne, ir nori skirstytis. Tada Skvorcovas mostelėjo kareiviukams. Apsupo mu žikus, o pats rodo, katruos išskirti. Visus atsimenta ligi vieno. Trinyčius ir kitką šalin, suguldė ten pat ant kelio patvory, vieną kareiviuką ant galvos, kitą ant kojų, o dragūnus su rykštėmis. Ir prasi-dėjo įtikinėjimas — vienas malonumas! Pulkininko Skvorcovo norma nuo penkiasdešimties lig pusantro šimto. Ne juokai! Riksmas, asaros...

Gal dar ne tuoj jis būtų baigęs apie Skvorcovą, bet į virtuvę įėjo Agota su Motiejum pažiūrėti, ar dar nesibaigė tos išgertuvės. Vachmistras, pamatęs moterį, pametė prievaizdą ir šoko prie jos.

— Panele! Aš galvoju, dėl ko mums taip liūdna ir nuobodu. Dėl to, kad jūsų su mums nebuvo. Prašome suteik

ti tą garbę ir laimę. Sėskite su mumis. Mes jūsų tarnai... Stot! Vietą panelei!

Pšemickis, pasinaudodamas tuo momentu, spruko pro duris. Agota mokės su jais susitvarkyti.

XII

Rytojauš dieną, apie pusryčius, vežimas su dviem žan darais, trimis policininkais ir vaitu, lydimas raito prievaizdo, keliu nuo dvaro, giliai klimpdamas į purvyną, vėl pasirodė Šilėnų sodžiuje ir vėl sustojo ties Balsio kiemu. Vachmistras, pagiriomis piktas ir pasišiaušęs kaip vana-gas, užpuolė iš kūtės išeinan-tį senį Balsį:

— Sakyk, kur sūnus, velnias jus rautų, svolačiai pra-keikti!

Senis nenusigandęs, tik tar si nustebejęs, ėmė aiškintis:

— Taigi vyresnįjį. Petra, poai vakar suėmė išsivežė-

Dariaus ir Girėno palaikai perkelti į Sancius

Rugpjūčio 10 d. Kaune medicinos institute rasti Stepo Dariaus ir Stasio Girėno palaikai. Lietuvoje paskelbta, kad karo metais, kilus pavojui, kad jų nesunaikintų vokieškieji okupantai, «grupė tarybinių piliečių» užmūrijo juos rūsio nišoje.

Rugpjūčio 10–12 dienomis medicinos ekspertų komisijai ištyrus rastuosius lakūnų palaikus, nustatyta, kad 1946 metais Kaune įvykusio potvynio metu vanduo buvo apsemęs patalpą, kurioje buvo paslėpti palaikai; jie, matyt, ilgą laiką išbuvo vandeny. Nors kūnai buvo balzamuoti,

(pabaiga iš 2 pusl.)

kraustymo atvejus, pvz kai patalpos sąmoningai gadinamos ar pastoviai trukdoma ramybė. Tokių atvejų nedaug jau vien tik dėl to, nes valdiški butai branginami

— Ar rusai ir kiti turi pirmenybių išsinuomojant butus?

— Žinoma, į Lietuvą atvykę rusai ar kiti sovietijos atėjūnai butu aprūpinami labai trumpu laiku. Jie butus gauna per darbovietes.

Beje, išskirtina dar viena, iš užsienio grįžusiųjų kategorija. Valdiški butai jiems suteikimi be eilės ir jie su patogumais. Tai daromai grynai propagandiniais sumetimais, nes nenorima sugrįžėlius atbaidyti nuo sovietinės tikrovės. Jie aprūpinami ir gerais darbais, tačiau to nepaisant tie «reemigrantai» dažnai reiškia nepasitenkinimą. Galima pridurti: daugelis Kaune gyvenančių, iš Pietų Amerikos sugrįžusiųjų stengiasi gauti leidimus grįžti atgal. Jie važinėja į Maskvą, prašo tarpininkauti buvusių kraštų pasiuntinybes ir nurodo priešastį — Lietuvoje esąs netin kamas klimatas... Tačiau visai atvirai jie sakosi esą nepatenkinti gyvenimo sąlygomis Lietuvoje.

bet lakūnų palaikai yra labai suirę ir dauguma audinių visai sunykę. Kadangi pakartotinas palaikų balzamavimas pasirodė esąs neįmanomas, tad prieita išvados, kad «tikslinga lakūnų palaikus palaidoti».

Komisijos pirmininku buvo Kauno Medicinos Instituto rektorius prof. Z. Januškevičius, Dariai doc. P. Jašinskas, prof. J. Kupčinskas, doc. J. Nainys, J. Gaurylius ir medicinos mokslų kand doc. N. Dariūtė—Mašterienė (S. Dariaus duktė).

Dariaus ir Girėno palaikų laidotuvės įvyko rugpjūčio 12 d. Laidotuvėse dalyvavo S. Dariaus žmona ir duktė N. Mašterienė, kiti artimieji, Kauno miesto įmonių, įstaigų ir organizacijų atstovai, mokslo ir kultūros darbuotojai ir kt. Iš «Tiesoje» (Nr. 188, rugp. 13) įdėtų Ch Levino nuotraukų matyti, kad laidotuvėse dalyvavo labai daug kauniečių Režimo atstovais tebuvo LK Partijos Kauno miesto komiteto sekretoriai.

Lakūnų palaikai palaidoti Karių kapinėse Aukštuosiuose Šančiuose Kaune Gedulo susirinkime kapinėse kalbėjo miesto vykd. komiteto pirm. pareigas einąs ir palaikų perkėlimo komisijos pirm J. Marcinkus, J. Žiburkus, rašytojas J. Dovydaitis. Dariaus mokslo draugas ats. gen. A. Urbšas. Abu lakūnų karstai buvo nuleisti į vieną duobę.

Pagal «Tiesą» Dariaus ir Girėno žygio atminimas visuomet liks gyvas «broliškoje tarybinių tautų šeimoje». Visuo manei buvo primintas ne tik pats 1933 m. atliktas dviejų didvyrių žygis, bet ir pasiruošimai JAV se. Pasinaudota proga sukritikuoti anuometinės nepr. Lietuvos vyriausybės abejingumą lakūnų žygiui. Dabar aiškinta, kad vyriausybė lakūnų žygio materialiai neparėmė ir, pagal Marcinkaus žodžius kapinėse, ji nesuteikusi jokios paramos. Esą

St. Santvaras

KNYGNĖŠIAI

Sakė, mirsim, sakė, negyvensim —
Taip maža mūsų liko.
Bet vyrai metė arklą
Ir ėjo pint nemiršančio vaivako.

Nešė jie iš prūsų Aušrą
Ir kūrė užgesintą ugnį.
Kai varė Sibiran numirti —
Kas matė jų sielvartą bedugnį!

Kelio sankryžoje pastatėm kryžių —
Tai knygnešį tenai pašovė — —
Ar daugel radome tada gynėjų,
Ar nūdien jau kita tikrovė?

anuometinė vyriausybė panašėjusi pasisavinti lakūnų žygio darbą šlovę kad «vėliau galėtų spekuliuoti jų vardu». Dabar nepasitenkinta 1933 m. buvusios vyriausybės kritika, bet žymūs nuopelnai, Dariaus—Girėno žygį ruošiant, priskirti JAV «pažangiesiems». Pacituota «Laisvė», anuomet rašiusi apie iš darbo žmonių surinktus pinigus, kurie, esą, buvę pasilaikyti vietose įvairiems «fašistiniams tikslams». Vėl buvo proga priminti rusų kosmonautus bei sovietinę santvarką, kuri, suteikianti sparnus kiekvienam norinčiam skraidyti.

PARTIJOS DĖMESYS
JAUNIMO AUKLĖJIMUI

Partija režimas susirūpinę Lietuvos vaikų bei paauglių auklėjimu. Tai matyti kad ir iš Lietuvos kompartijos ideo

loginiame skyri je rugpjūčio mėn. įvykusio pasitarimo. Pasitarime buvo režiminio min. pirmininko pavado. L. Diržinskaitės ir komjaunimo pirmojo sekretoriaus A. Česnavičiaus pranešimai. Kalbėjo visa eilė kitų pareigūnų, jų tarpe ir švietimo ministras M. Gedvilas.

Paaugliai ne tik pažeidžia viešąją tvarką, bet vykdo ir nusikaltimus. Nusiskusta šeimomis kurios į vaikų auklėjimą žiūrindos abejingai. Ačiū, ką daryti, kai jaunimas nusižiūri į n. igiamus suaugusiųjų pavyzdžius. Tad esą reikia daugiau susirūpinti kova su girtavimu, amoralium elgesiu, visuomeninio turto grobstymu, chuliganizmo pasireiškimais.

Pasiūlyta visokių priemonių jaunimo tinkamam auklėjimui sustiprinti. Ju viena yra būdinga: «svarbu žymiai dau-

giau dėmesio skirti jaunimo patriotiniam auklėjimui gerinti». Trumpai tariant, tai reikiama — jaunimą reikia labiau komunistinti.

KAIMO STATYBOMS
TRŪKSTA PLYTŲ IR
CEMENTO

Komunistiniai propagandininkai pasigiria statybomis kaime, kolechozuose, tačiau pačios partinės spaudos duomenimis padėtis su statybinėmis medžiagomis daugiau negu apverktina. Pagal «Tiesą» (Nr. 198, rugp. 25), «kol kas dar ne viskas klojasi taip puikiai, kaip pageidautų kaimo vietovių gyventojai».

Kalbama apie klaidas ir trūkumus. Pasirodo, kaimo atybos pilnai neaprūpinamos plytomis ir cementu. Plytų trūkumas jau yra pasiekęs vieną šimtą milijonų vienetų. Dėl cemento trūkumo pastaruoju metu eilę statybų teko laikinai sustabdyti. Trūksta ir kitų gaminių — kaimo statyboms išskiriama per mažai dažų, pekosto, kabelinės produkcijos, transformatorių ir kitų medžiagų. Kas čia kaltas? Pagal tokia padėtimi pasipiktinusį žemės ūkio produktų gamybos ir paruošų ministerijos skyriaus viršininką M. Sobelį esąs kaltas neteisingas medžiagų paskirstymas, apsilėidimas ir kitos priežastys. Nerašoma kad visų trūkumų pagrindinė priežastis — bolševikinis šeimininkavimas. Dar atmintina kad Lietuvoje gaminamos statybinės medžiagos (plg. N. Akmenės cemento fabriką) išvežamos iš Lietuvos, kraštė nepaliėkant reikiamų kiekių.

— Į rugsėjo 6–15 d.d. Liege mieste, Belgijoje įvyksiančių styginių kvartetų konkursų išvyko Lietuvos kvartetas. Jis turės atstovauti sov. Sąjungai. Kvartetą sudaro E. Paulauskas, K. Kalinauskaitė, J. Fleđzinskas ir R. Kulikauskas. Jų repertuarą konkursui įeina Beethoveno, Bramso, Ferrari, Mozarto ir J. Juzeliūno kūriniai.

te Jaunesnysis, Vincas, išėjo į kalvę norago pasmailinti o jauniausiasis, Mikutis, kažkur po kaimą laudžioja Pareis, liepsiu avis laukan išginti.

Veltui žandaras siuto, trypė ir kumščius kaišiojo panosėn, Balsys atkakliai kar tojo savo ir bejėgiškai skėčiojo rankomis.

— Turim padaryti krata, — nusprendė vachmistras

Da policininkai pasiliko sau goti iš lauko, o vachmistras, pristavas, žandaras Palka ir vaitas ėjo krėsti. Išlandžiojo jaują, klojimą, tvartus, pašiūrę ir, nieko neradę, įsibrovė į pirkia. Nieko nerado nė čia. Suguzėjo į seklytelę. Vieno akiės žvilgsnio pakako įsitikinti, kad čia seklyčioj nieko nėra. Bet žandaras ėmė uostinėti visus kampanus. Dirs- telėjo palovin, pakilnojo pa-

galves, ištraukė stalelio stalčius, pagaliau užkliuvo kerčioje už knygų lentynėlės. Žandarų akys sublizgo dėmesys pagyvėjo. Lietuviškos knygos! Ar ne revoliucinės? Ar ne proklamacijos? Ar ne prieš ciosorių ir provoslaviją?

Vachmistras su pristavu, vaito padedami, ėmė knygeles vartyti ir aiškintis jų turinį. Štai «Kalendorius, arba metaskaitytiūs ūkiškasis», parašytas per L. Ivinskį O, kiek čia jų daug! Apie dešimtį knygelių Cenzūros leista? Leista: pečatat dozvoleno. Kas dar? Štai «Giesmės svietiškos ir šventos», sudėtos per kunigą Antaną Drazdauską. Kada spausdintos? 1814 metais?! Šešias knygpalaikė. Cenzūros leista? visi kimba ieškoti ma giškų žodžių, pečatat dozvoleno», bet nei knygelės pra-

džioje, nei pabaigoje jų neranda. Knygpalaikė cenzūros nebuvo leista. Koks turėjys? Giesmė apie siratas. Gegužėlė. Kiškis. Rudenėlis. Priečastis mergos, Strazdas — iš viso 9 dienos ir 2 giesmės. Žandaras abejoja, kas čia per knygūktstė, ir liepia vaitui kai ką paskaityti. Vaitas pavarto nešvarius, pageltusius lapus ir pastebi, kad kai kurie posmai iš šono nagu pabrėžti. Skaito tas vietas:

Aš vienas biednas nedalioj,
Sunkioj pražuvęs nevalioj;
Niekas neužjaučia,
Kad ir smertį gaučia,
Ach bėdos.

Atsakė tai gegužėlė:
Aš neapverkiu bėdos mano,
Ba esmu valna paukštelė,
Neturiu alt savęs pono.
— Aišku! — sušunka žanda-

ras. — Prieš ponus kursto! Žinom mes tas «siratas» ir «gegužėles». Cenzūros neleista. Atidėt! Toliau.

Štai ranka rašytas dainų sąsiuvinėlis. Žandarų dėmesys ir budrumas didėja. Kas čia per dainos? «Giesmė gaspadoriška» — nieko... Jau sniegelis nubėgo — nieko. Kas toliau? «Ei tu, Dominykai».. Kas čia per Dominykas?

— Skaityk! — liepia vachmistras vaitui.
Vaitas skaito pirmuosius posmus, paskui:

Vienoj pusėj šlėkta,
Antroj pusėj dvaras.
Tu nežinai, Dominykai,
Kas ant tavęs baras.

Ateina urėdas
Ir paskui tijūnas,
Dominyko nabagėlio

Dreba visas kūnas.

Kažkas įtartina. Vachmistras su pristavu pro vaito pet, seka skaityma: Ir štai paskutinis posmas:

Tu nežinai, biednas,
Ko tujei sulauksi.
Užkirstas per uodegą,
Kaip vaikelis šauksi.

Neaišku!.. Tamsi prasmė.. Įtartina šlėkta, dvaras, urėdas, tijūnas — į dvaro patikėtinus, baudžiauninkų prižiūrėtojus taiko! Mužiką prieš ponus kursto. «Užkirstas per uodegą... O'o!.. Užkirsim mes tau per uodegą! Tu ne kaip vaikelis šauksi», bet kaip veršis bliausi!..

— Atidėt! — įsako žandaras — Toliau.

(B. D)

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Redakcinis Kolektyvas

Lietuviu ir Latviu kultūrinis suartėjimas

Politinis išsivystymas Euro poje ir mėginimai kada nors ateityje sujungti visas tris Baltijos tautas į glaudesnę valstybinį bendradarbiavimą verčia mus dabar iš naujo apsvarstyti dviejų broliškų Baltijos tautų — lietuvių ir latvių — susiartinimo galimybes.

Toms tautoms, kurios yra kilusios iš bendro kameno, kaip lietuviai ir latviai, kurių kalbos yra giminingos ir kurios turi tą patį istorinį likimą, yra lengva suderinti savo kultūrinę ir politinę veiklą ir pagaliau įsijungti į pastovesnę valstybių sąjungą.

Kiekvienos tautos kultūra, jos gyvenimo būdas bei mąstysena ryškiausiai atsispindi jos literatūroje kuri yra tarsi tautos dvasios veidrodis. Lietuvių ir latvių autos daug geriau viena antrą suprastų, viena kitos gyvenimo būdą bei mąstysena persimtum ir visas likusias problemas lengviau spręstų, jei daugiau pažintų viena antros literatūrą ir glaudžiau bendradarbiautų įvairiose kultūros srityse.

Nors neturime pilnų žinių apie vertimus iš vienos mūsų kalbos į kitą ir jų yra labai mažai, tačiau kai kuriuos jų norime čia suminėti. Iš lietuvių kalbos į latvių yra išversti veikalai: Dovydeno — Broliai Domeikos, J. Simonaitytės — Aukštųjų Šimonių likimas, Vaičiūno — Naujieji žmonės, Putino — Valdovas, Binkio — Atžalynas, Čiurlionienės — Aušros sūnūs. Iš lyrikos daugiausia versti B. Brazdžionio, J. Aisčio, K. Inčiūros, S. Neries, M. Putino ir K. Bradūno eilėraščiai, iš naujesnių vertimų minėtini: V. Ramono — Kryžiai ir Dulks raudoname saulėleidy, o ypač J. Zarinio į latvių kalbą išversta dr. J. Girnius knyga — Tauta ir tautinė ištikimybė, kuri latvių kritikų gerai įvertinta ir plačiai paskleista.

Latviai savo knygose gerai iškelia abiejų tautų artumą. Tam pavyzdžiu gali būti K. Stalšano neseniai parašyta knyga — Lietuvių latvių likimas rytinėse srityse, o kitas latvių rašytojas — dr. N. Bojers — yra parašęs anglų kalba istorinį romaną — Juodas kryžius (The Black Cross), kur liečiamos latvių ir lietuvių bendros kovos su kryžiuočiais ir ypač Kęstučio ir Birutės kilnumas. Latvių kultūrininkas dr. A. Karpis nese-

niai buvo atvykęs į Chicago kalbėtis kultūriniais reikalais, apie abiejų tautų kultūrinį bendradarbiavimą ir išskėlė mintį, kad latviai rengiasi susaukti Kultūros kongresą ir kvieisti su paskaitomis ir lietuvius tarp kurių dr. J. Girnius, kuris jiems gerai žinomas iš išverstos knygos.

Iš latvių kalbos į lietuvių yra išversti: Kaudz šū — Martininkų metai (Marnieku laikai) Blaumanio — Indranai, Siuvėjų dienos Gilmaičiuose Trinos nuodėmės, Rainio — Aukso arklys ir Pūsk vejeli, Poruko, Skalbės Brigaderės, Medenio, J. Klidzejo — Mėlynosios naktys (Draugo atkarpoje), Zinaidos Lazdos, A. Eglišo, E. Adamsono ir Ingridos Viksnos kai kurie kūriniai Siems vertimams atbaigti Olgertas Liepinis Bostone rengia platesnę latvių rašytojų ontologiją lietuvių kalba ir lietuvių rašytojų ontologiją ir latviškai.

Lietuvių ir latvių kultūrinės įstaigos bei organizacijos turėtų sudaryti sistematinę apžvalgą apie iki šiol atliktus vertimus ir pagalvoti apie būsimuosius vertimus. Siems vertimams atlikti ir abiem tautoms susiartininti daug padėjo dar nepriklausomoje Lietuvoje ir Latvijoje įsteigta Lietuvių-Latvių vienybės draugija. Daugiausia vertimų iš lietuvių į latvių kalbą yra atlikę tos draugijos garbės narys E. Skujenieks. Draugijos veikla buvo atnaujinta Vokietijoje, gyvenant tremies stovyklose, ir ten buvo įsteigti net 22 nauji draugijos skyriai ir išversti į latvių kalbą apie 25 lietuvių rašytojų kūriniai.

Emigracijai prasidedant į užjūrio kraštus, daugelis skyrių užsidarė, o Amerikoje įkurti draugijos skyriai tik Bostone, Fausto Kiršos ir Olgerto Liepinio vadovaujami, ir Clevelande — E. Skujenieko; Be to, Bostone dar veikia Baltų sąjunga, kuri tarp kitko rengia balų meaininkų koncertus, skai o paskaitas ir daug padaro šių tautų susiartinime. Toronte, Kanadoje, taip pat veikia Baltijos tautų federacija ir Baltų moterų taryba, kurios turi daug reikšmės šių tautų bendrai kultūrinei veiklai.

Dabar būtų pats metas steigti Lietuvių-Latvių vienybės draugijas ten, kur jų nėra gailinti esamųjų draugijų veiklą ir tuo būdu suartinti abi

A. Nyka - Niliūnas

TYLI DAINA

Nieko neliko tyloj Tik tavo balsas
Vėnišas skamba žolėj ir tavo žingsniai
Tyliai slenka pakrantėm,
Degančia saulėj žeme.

Nieko neliko tyloj. Auksinis rytas
Ieško tavęs po namus. Laukinė satlė
Dieną pažinusi, glosto
Igesį tavo plaukų.

Nieko neliko tenai. Tavęs nebuvimas.
Šnerantis kraupiai žolėj, ir tavo rankų
Švelnūs tonai ant veido
Gęsta tyloj su manim.

NEPAMIRŠKITE. VISI Į JAUNIMO

ŠVENTĖ VILA ZELINOJE

Spalio 3 diena, 19 val. Šv. Mišios, po to Agapė.
Spalio 4 diena 15 val. programa Teatro Arthur de Azevedo, Mokoje

Pakvietimus galima gauti V Zelinoje: pas Dėdę Juožą, Irenę Jurgelevičiūtę, Vito barę ir Luciją Jodelytę. Atvykite visi, ir džiaukitės lietuviškos šeimos linksmą aplinką.

Paminėjo L. Giros 80-sias gimimo metines

1946 m. liepos 1 d. Vilniuje miręs poetas Liudas Gira šių

tautas, šią veiklą turėtų įsijungti mūsų jaunimas: Studentų sąjunga, skautai, ateitininkai, santariečiai ir kitos organizacijos, kad jis kartu galėtų veikti bent kultūros plotuose, ugdyti gilnesnį supratimą tarp mūsų tautų, suartinti mus ir politiškai pagal Vakarų Europos pavyzdį ir tada mūsų tautoms laisvės vanda gali ateiti staiga ir netikėtai.

Draugas

metų rugpiučio 27 d. būtų su laukęs 80 m. amžiaus. Tą sukaktį paminėjo režiminė Lietuvos spauda ir Vilniaus radijas. K. Doveika plačiame «Tiesos» straipsnyje (Nr. 200, rugp. 27) pažymi, kad per visą gyvenimą L. Gira! buvusios labai artimos internacionalinės tautų draugystės idėjos ir kad rusų tautą jis vadina «kilniausia iš kilniausių». Vis dėlto ir Doveika pripažino kad laisvosios Lietuvos metu L. Gira buvęs glaudžiai susijęs su valdančiomis parti-

— Del asmeniškų priežasčių, Oswaldas Švitra atsisakė dalyvauti vaidinime. Tuo tarpu jo vietą užims Andrius Balčiūnas.

jomis, kad jis buvęs pasidavęs buržuazinės visuomenės dekadansui, savo poezijoje kryptęs į simbolizmą, miesčio niškumą, erotika, liaupsinės buržuazinės santvarkos laimėjimus Persilaužimas L. Giros kūryboje įvykęs 1936 m. ir vėliau jis viręs liaudies pamiltu poetu.

«Komj Tiesoje» (Nr. 169, rugp. 26) apie L. Girą atsimitimus paskelbęs Jonas Šimkus nurodė, kad L. Gira jau nuo 1935 m. pabrėžtinai stengėsi ugdyti tautų draugystės ir bendradarbiavimo mintis, jis raginęs žmones geriau pažinti rusus, ukrainiečius, gudus. 1940 m. kai sovietams jau užėmus Lietuvą, Šimkus dirbo «Darbo Lietuvos» redakcijoje, L. Gira su gėlėmis užbėgęs ir pareiškęs: «Bėgu prie sunkiųjų darbų kalėjimo. Šiandien išleidžia iš kalėjimo komunistus. Reikia pasveikinti. Jis toliau dirbo komunistams ir Maskvoje vėliau Penzoje ir komunistinėje «Lietuviškoje divizijoje» Balaehnoje. Į sovietų okupuotą Lietuvą L. Gira buvo parvežtas kaip sunkus ligonis dėl sąnarių ligės negalėjęs vaikščioti, 1946 m. kovo 27 d. jis parasė paskutinį eilėrašį.

J. Tauronis

AUKSO MINTYS

— Pirmiausia dirbk tą, kas reikalingiausia, — sutvarkysi ekonomiškai gyvenimą.

— Dažniausia tie keliai aikštėn kitų ydas, kurie nestebi savų.

— Tie žmonės užkrečia visuomenę nesveika dvasia, kurie, stovėdami jos priešaky, patys paraližuoja jos idealus.

— Kas myli Dievą dėl žmonių akių, tas jo amžiais neberegės.

— Kas išleis kardą kovoje prieš blogus palinkimus ir pagundas, tuoj to sielą supančios vergovės pančiais.

— Tik tas moka tikrai įvertinti kito skausmus ir suspaudimus, kuris visa tai yra pergyvenęs ant savo kailio.

Lietuvi
Klauskite ir remkite

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį,
10 val. ryt. per "RADIO NOVE DE JULHO",
vidutinėmis ir trumpomis 31 metro bangomis.
Patarimus, aukas siųsti šiuo adresu. Mons. P. Ra-
gažinska, caixa Postal 4118. São Paulo;

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius nau-
jagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R.
Ibitirama ir Av. Zelina).

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO
KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS

Advogada

ESCRITÓRIO
Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102
Fone 33-9951

RESIDÊNCIA
Rua Coelho Neto, 281
Fone 63-3697, V. Prudente

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS

FUNDAÇÃO DE FERRO E ALUMÍNIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340

Fábrica e Escritório:

Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara
V. Prudente — S. Paulo

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas,
mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLÁSTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa
postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Cia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir ma-
žesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir
lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas
pasivimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų,

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Atėkite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915
Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros
irengimui namu reikmens ir žaislai, įvairiausios do-
vanos visoms progoms;

ESCRITÓRIO CONTABIL

NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines
ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumen-
tus, sudaro sutartis surašo prašymus ir ki-
tos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

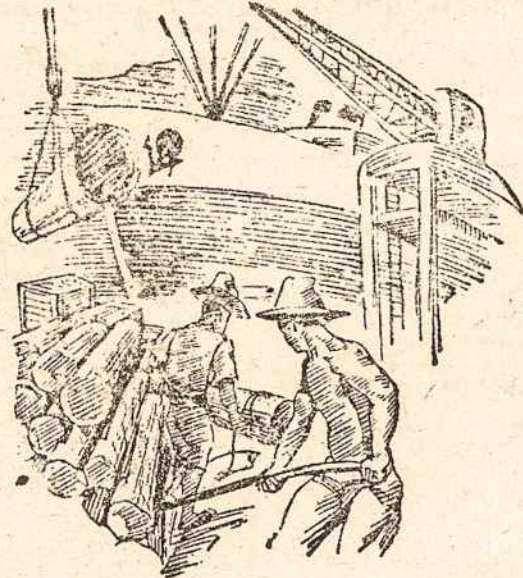
ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA

Madeirasas em geral

SÉDE Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52 0228
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Município de
Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

„SOFIJA“

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode-
lių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas
valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis-
truota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaitę -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro —

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KA LENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį
Praça das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Água Rasa 8 val.,
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Kiekvieną sekmadienį
Mooça 8 ir 9 1/2 val.

Paskutinį:
Vila Anastacio 8,30 val.,
Vila Bonilha 10 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11
val. 19, 25: 31 ir 196 metru
bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra trans-
liuojama ANTRADIENIAIS
18 val 40 min.

SIUVÉJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua dos Ciclamas, 510 (sėde
propria) — Vila Bela

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMŪŲ CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas
Kurio puikų veikimą įžmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,
sitikinkite ir visados naudokite!

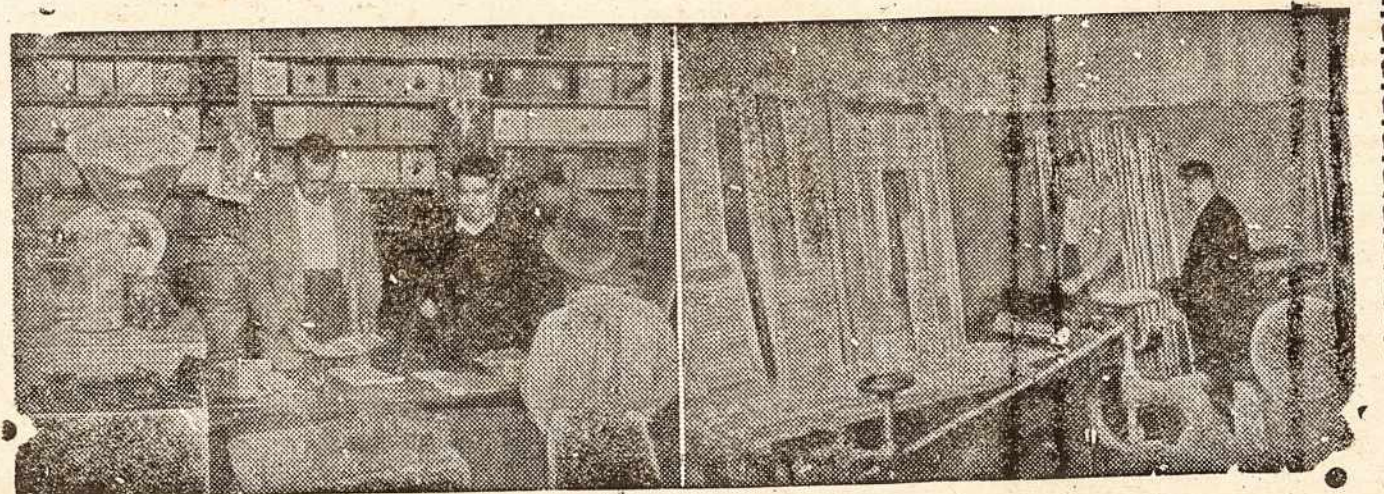
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuve tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 356 TEL. 63-3285 VILA ALPINA

MŪSŲ Lietuva

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

— Liebuvių tėvų mokinių lankančių seselių g mūzija. susirinkimas šaukiamas šian dien, penktadienio vakare 20 val Vila Zelinoje klebonijoje.

— Praėjusį šeštadienį Vila Anastacio parapijos bažnyčioje buvo laikomos iškilmingos gedulingos pamaldos už Vinco Bartkaus mirusius tėvus, gimines ir už jo mirusius draugus Bolių ir Antoniją Penkauskus.

Po Šv. Mišių Vincas Bartkus pakvietė visus dalyvavusius pamaldose į V. Anastacio lietuvių mokyklą kaip jis sakė, «ant arbatos». Nors svečių buvo labai daug, bet visi buvo nuoširdžiai priimti ir gausiai pavaišinti. Vincas Bartkus kasmet prisimena savo brangius mirusius šeimos narius ir šį kartą taip nekėtai, palyginus neseniai, mirusius savo draugus Antoniją ir Bolių Penkauskus.

Vincas Bartkus nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie neatmetė jo pakvietimo ir atėjo pasimelsti už jo brangius mirusius asmenis, bei pasidalyti jo draugiškumu.

— Buvę choristai grįžta choran kaip jau buvo rašyta «ML». Liet. Kat. Bendruomenės choro vadovybė norėdama sustiprinti chorą kviečia buvusius choristus, kuriems a linkybės leidžia, grįžti choran Tuo reikalu buvo šauktas 16 d. rugsėjo buvusių choristų susirinkimas. Grįžti choran pasižadėjo Alb Magia J. Šepetauskas, Pr Sukys, V. Vosylius, A. Kamantauskai

tė. Iš susirinkime nedalyvavusių dalyvaus chore (pasižada dėjo) Julė ir A. Jušinskai, E. Rubliauskas, J. Šatas, Ald. Balionytė - Gonçalves H. Matuzonytė - Mendo ir kiti. Po poros savaitių kolektyvinių atostogų choras vėl pradėjo darbą Dalyvaus su programa ruošiamame kongreso naudai vakare 10 d. spalio ir jau pradeda ruošti kongreso programai.

— Rio de Janeire kongreso reikalais rūpinasi advokatas E. Petraitis

— Šį sekmadienį 16 val. šaukiamas Liet. Kat. Moterų Draugijos susirinkimas Vila Zelinoje, mokyklos patalpose.

— Laiškai: A. M. Vinkšnaičiui, I. Kutkienei, Al. Gintautui, I. Seliokienei, M. Mitriui, M. Vildžiūtei, Kun K. Tamašiūnui, Pr. Zagorskienei, O. Šimonienei, G. Kučinskai, J. Šmikynui, H. Lipsky, K. Dragunui, Vl Vaitiekunui, S. Boguslaukaitei, O. Kuzmickienei, Al. Grabauskui, M. Jonavičiūtei, A. Seiunaiti, Lazdauskui, J. Rusevičiui.

— «Mūsų Lietuvos» prenumeratą apsimokėjo: Jurgis Kazlauskas 4 000 kr., Juozas Petnys 2 000 kr., Petras Maikuška 3 000 kr., Sofia Karaliūnienė 2 000 kr., Vl Jasiulionis 1.000 kr.

— AMBRAZIEJŲ šeima, gyvenanti Vila Prudentėje dėkoja visiems dalyvavusiems 16 d rugsėjo, iškilmingose

Šitos progos jau tikrai nepraleisk, nes paskui gailėsis nedalyvavęs tokiame šauniame

Subuvime - Vakare

spalio mėn 10 d. 21 val Vila Zelinoje, gimnazijos salėje. Šis vakaras bus skirtingas nuo visų buvusių pobuvių — vakarų: salė bus meniškai išpuošta, programą išpildys garsūs artistai, bufete bus didelis valgių įvairumas, gros visų mėgiamas orkestras.

Vakarą ruošia Trečiojo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Rengimo Komiteto FINANSŲ KOMISIJA.

Gautas visas pelnas skiriamas Kongreso reikalams. Kam rūpi Kongreso pasisekimas, tas tikrai dalyvaus 10 d spalio pobuvyje.

Iki pasimatymo.

Pakvietimus galima gauti pas Motiejų Tamaliūną, Rua Agostinho Latari, 345, V. Prudente. V. Zelinoje: klebonijoje, Vito Bare, pas choro vadovybės narius, pas Juozą Karpavičių prieš pašta, pas Finansų komisijos narius. Telefonais galima užsisakyti pas šiuos asmenis: J. Šlioraitį telefone 61-6672 M. Paleckį, tel. 61 4159, Joną Valavičių tel. 61-9899.

Komisija.

šv. mišiose, Vila Zelinoje, už Jurevičių ir Ambraziejų šeimų mirusius.

— Trečiojo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Finansų Komisijos ruošiamu vakaru 10 d. spalio susidomėjimas yra didelis. Bilietų platinimas vyksta sėkmingai. Staliukai jau visi užimti. Parengimų komisija buvo susirinkusi posėdžiui 16 d. rugsėjo, V. Zelinoje, Stasiulionių namuose. Bazarą rengėjos buvo susirinkusios 17 d. rugsėjo Moloe Ambrozevičių namuose. Bazaru jau gauta vertingų daiktų Tarp jų du nauji pečiai (fagonai)

— Liet. Kat bendruomenės choras šv. Cecilijos šventę švęs 22 d. lapkričio.

— Šį šeštadienį, 19 d. rugsėjo Vila Anastacio, lietuvių mokyklos patalpose, jaunimas ruošia vakarą į kurį kviečia kitų apylinkių jaunimą

— Paleško: Kazys Laudanskis gyvenantis vinių gatvėje, 21 Šančiuose, paieško žmonos brolių: Motiejaus Jurgio ir Boleslovo Vilko. Turintieji apie paieškomus asmenis žinių prašomi pranešti laikraščio redakcijai.

SECRETÀRIA (O) INGLÊS — PORTUGUÊS

SUPER TEST S/A, situada na Rua Inácio, 390, em Vila Zelina, necessita de secretària (o) bilingue do tada (o) de longa pràtica, com a gumas noções de taquigrafia.

Oferecêm-se:

- ótimo ambiente de trabalho
- salário a altura da capacidade
- semana de 5 dias
- assistência medica e dentaria gratuita.

Apresentar-se na Rua Inácio, 373 —
— Departamento de Pessoal —

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo
Tautiečiams didelė nuolaida.

TIPOGRAFIA BALTICA

Lietuviška Spaustuvė

ALEKSANDRAS BUMBLIS

Atlieka įvairiausius spaudos darbus pramonei bei prekybai. Dežutes elektros lempoms — Spausdina suviniojimui popierį iki trijų spalvų (krautuvėms).
Fabrikuoja «Papel ondulado».

Rua Eduardo Leopoldo, 10 (Cora), Telefonas 8-6423.
Laiškams: Rua General Fonseca Teles 606, S. Paulo.

PRANEŠIMAS

Lankydamiesi Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmonteferrato 33. Tel. 78.90.33. 78.00.14)
ROMA — ITALIA.

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdetą kainą. Pageidaujama, kad el apistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9 o Andr Res.: R. Fernando Falcão, 35
Fones: 37-0395, - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš

RADIO 9 DE JULHO stoties São Paulo mieste,

vidutinėmis ir trumpomis 31 metro bangomis, kiekvieną sekmadienį 10 val. ryto.

Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio vestuvių ir kitomis progomis.

Radijui laiškus siųsti šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo. Fone: 63-5975.

— REIK

rinkėjas. Kl
«Arte Grafica Lituania Ltda»
Av. Zelina, 515.

Priimami ir nemokantieji, bet norintieji išmokti rinkti. Informacijas gauti kreiptis nurodytu adresu darbo valandomis.

ŽUVO LIETUVIS LAKŪNAS

Liepos 27 d. lėktuvo katastrofoje žuvo Šiaurės Amerikoje kap lakūnas Tomas Jurgėlas, mums gerai pažįstamo William Jurgėlo sūnus. William Jurgėlas prieš pora metų įkartu su žmona lankėsi São Paulyje, parėmė «Mūsų Lietuvą» ir pasidarė jos nuolatinis skaitytojas. Laikraščio redakcija reikią giliausią užuojautą žuvusiojo tėvams ir velionės jaunai žmonelei su vaikučiais

BAZARO RUOŠA

Moterų sekcija praneša kad bazarą reikalams jau gauta didelis skaitius fantų ir vis dar ateina naujų. Moterų susirinkimas įvyks paskutinę šio mėn. dieną — rugsėjo 30 d. 14 val p p Ambrozevičių namuose, Rua Camé, 1052.

Tada bus aptarta paskutiniai bazarą atidarymo pasiruošimai. Namų šeimininkė p Al bina Ambrozevičienė nuoširdžiai dėkoja visoms prisidėjusioms ponios, ir prašo gausiai apsilankyti ir vėl. Visoks prisidėjimas, tiek fantais, tiek geru žodžiu bei patarimais yra labai pageidaujamas ir pakelia bendro darbo gerą nuotaiką. Kaip žinoma pajamos iš bazarą eina Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso reikalams.

Taigi ir vėl — iki malonaus pasimatymo.

— LIETUVIŲ SAJUNGOS VALDYBA rengia pirmąjį PASTARIMĄ—POBŪVĮ Šio pobūvio tikslas sustiprinti gyvąjį kontaktą su mūsų Kolonijoje, dėl Lietuvių Sąjungos gerovės, ateityje.

Pobūvis įvyks šių metų, Rugsėjo mėn. 20 d. 15 val. p. Lietuvių Sąjungos būstinėje Vila Beloje, Vytauto Didžiojo Vardo mokyklos rūmuose, Rua Sto. Amasio, 327
Visus narius ir narius rėmėjus kviečiame būtinai dalyvauti.

Svečiai ir buvusieji nariai kviečiami pakvietimais.

Sąjungos Valdyba seniausios Lietuvių kolonijoje organizacijos vardu, maloniai kviečia nepamiršti šio mūsų kvietimo kurį nuoširdžiai pasirašome.

L. S. B. VALDYBA

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975
NAUJAS ADRESAS

Tėvų Jėzuitų J. Giedrio, J. Bružiko ir J. Kidyko naujas ir nuolatinis adresai yra šis:
RUA LITUANIA, 67, MOOCA, 13, S. PAULO.

Telefono dar neturi, bet galima skambinti farmacijai 93 2341 ir prašyti, kad juos pašauktų.